

bookshake

2 Iunie 2016
COTIDIAN BOOKFEST

EDITAT DE BOOKAHOLIC
& CENTRUL CEH
SUSȚINUT DE STAROPRAMEN

2

PE BUNE, CITIȚI HRABAL!

Iulia Pomağă

3

**ZERUYA SHALEV: IUBIREA ARE
MULTE CHIPURI**

Interviu de Eli Bădică

4

**PREJUDECĂȚILE DE CARE SE LOVEȘTE
LITERATURA ROMÂNĂ**

Anchetă de Cristina Foaifă

6

**#SOCIALMEDIA & #LITERATURĂ
@POFTA CITITORULUI**

Andreea Banciu

8

RECOMANDĂRI EVENIMENTE DE ASTĂZI

LUPTE DE STAND

Alexandru Matei

Un târg de carte e un spațiu cu multă butaforie și o groază de lume. Standuri-tejghele. Lansatori-precupeți. Și mușteriii.

În principiu, toată lumea e civilizată: intelectuali fini, oameni care fac baie-n concepte, care se-mbracă-n cuvinte, care iubesc cu acolade. Asta trebuie să creadă lumea. Adică dumneavoastră. Pe sub gene, prin buzunarele de la pantaloni, pe la gleznă, enfin, acolo unde nu se vede, strălucesc nevăzute cuțite. Există editurile care se plasează strategic, știu demult care-s editurile care

vor ocupa centrul pavilionelor. Lansările se fac strategic: există o ierarhie decibelică a lor, unele-s mai sonore decât altele, unele le bagă vată-n urechi celorlalte. *Killing me softly*.

Apoi există autorii și editorii. Traducătorii și editorii. Astăzi, o editură e un fel de curte imperială de pe vremuri, sau ca un post tv de azi: vedetele sunt cumva prezentate ca fiind unicele. Există, uneori, un embargo asupra unor nume sau asupra unor teme sau discursuri. Uite, de pildă, cărți de filosofie foarte bune publică și Tact, și Humanitas. Dar cine știe de editura Tact, care nu investește în PR, al cărei stand se găsește pe undeva pe la marginea vreunui pavilion? Câți dintre traducătorii care se plimbă prin târg, să-și vadă cărțile publicate, au fost plătiți la timp? Câți dintre autorii care și-au

schimbat editura vor să dea ochii cu editorii de la care au plecat? Cam cât câștigă un traducător român pe pagina tradusă? Adică cam cât ia pe ora de tradus?

Și mai e o luptă, dar la târg e armistițiu. Aveți vreo idee cam care e procentul pe care-l percep firmele de distribuție a cărților pe care le cumpărați aici ceva mai ieftin? Vedeti, nu-i așa de grav ca problema diluanților, dar nu-i un mizilic. Așa că faceți bine și cumpărați cărți, cumpărați cărți scrise mai puțin de vedete pe care le știți de la televizor, cumpărați cărți de la standuri mai mici și mai tăcute sau măcar uitați-vă un pic și aici. Asta așa, ca să chemați pe front combatanți care se consideră dinainte bătuți, nu pentru că n-ar lupta pentru o cauză bună, ci pentru că nu au ultimele tipuri de arme.

PE BUNE, CITIȚI HRABAL!

Iulia Pomagă

Volumul de povestiri *Vremurile bune de altădată* continuă seria de autor Bohumil Hrabal, publicată de Editura Art. După romanele *Trenuri cu prioritate*, *L-am servit pe regele Angliei*, *O singurătate prea zgomotoasă*, *Lección de dans pentru vârstnici și avansați* și *Bambini di Praga*, Hrabal ne încântă din nou cu stilul lui inconfundabil. Selectate și traduse excepțional de Jean Grosu – impecabilul traducător al lui Kundera, Hašek, Čapek și nu numai –, aceste aproape treizeci de povestiri din volumul de față (o reeditare mult așteptată) cuprind fiecare, în sine, o întreagă lume, pe cât de amuzantă, pe atât de tragică.

Un fin observator al vieții cotidiene, Hrabal mizează pe autenticitate, dar nu uită nicidecum să strecoare printre rânduri frânturi de poezie, alunecând discret din realitatea cea mai cruntă într-o tandră și magică descriere a părului unei fete (*Părul și bicicleta*), a luminii lămpii (*Lămpile*), a unor pisicuțe (*Lucinka și Pavlinka*) ori a razelor lunii. Scene de un grotesc greu de suportat sunt urmate de replici și situații de un umor colosal, printre care se insinuează cât de curând încă un detaliu crud (*Botez 1947*, *Moartea domnului Baltisberger*). Nimic nu e alb sau negru în universul hrabalian, unde totul stă sub semnul unui realism nu magic, ci mai degrabă isteric, așa cum observa James Wood.

Accidentele mortale,uciderea animalelor, automutilarea - povestirile lui Hrabal abundă în orori descrise cu nonșalanță, condimentate din plin cu dialoguri spumoase și observații de un comic irezistibil. Oda închinată berii de către Francin, personajul din *Ghipsul strălucitor*, este pur și simplu minunată: „Fără bere așa muri de viu. Mai multă bere, mai multă putere“. Nu putem decât să ne imaginăm plăcerea și satisfacția lui Hrabal scriind asta. Cu treceri bruște de la râsul în hohote la scene de o cruzime pe cât de reală, pe atât de înfiorătoare, povestirile din *Vremurile bune de altădată* vă vor cuceri negreșit.

Dar să lăsăm vorbăria pentru Hanfa și Francin și domnul Metek și domnul Ion-

Centrul Ceh este o instituție culturală guvernamentală care prezintă noutățile de pe scena culturală cehă în domeniul filmului, muzicii, artei contemporane, literaturii și arhitecturii. Programul centrului mai cuprinde evenimente legate de ecologie, teme sociale și teme privind drepturile omului.

tek și unchiul Pepin. Parafrazând, am putea spune „Mai mult Hrabal, mai multă putere“. Citiți Hrabal. Bucurați-vă de fiecare rând. Citiți Hrabal.

Fragment din povestirea *Ghipsul strălucitor*, inclus în volumul *Vremurile bune de altădată*, publicat de Editura Art, în traducerea lui Jean Grosu:

„Acum Francin mă avea așa cum își dorea să mă aibă, o soție ascultătoare și așezată, care stătea cuminte acasă, o soție despre care știa tot timpul unde e, unde va fi mâine și unde și-ar fi dorit s-o aibă întotdeauna, o soție nu prea bolnavă, dar ca și cum ar fi bolnavă, o soție care să ajungă șchiopătând până la sobă, la scaun, la masă, dar, mai cu seamă, o soție care să-i fie o povară, căci Francin vedea culmea conviețuirii conjugale în faptul că-i eram recunoscătoare că-mi pregătea în fiecare dimineață micul dejun, că la amiază se ducea cu bicicleta să aducă masa de prânz de la restaurant și toate astea, mai cu seamă, spre a-mi arăta cât de mult mă iubește, cu câtă bucurie se poate îngriji de mine, și că așa cum se îngrijește el de mine, cam așa ar trebui să mă îngrijesc și eu de el, asta era visul lui Francin, ca în fiecare an să fac câte o anghină, o gripă, și, din când în când, chiar o pneumonie. Întotdeauna în asemenea împrejurări nu mai putea de bucurie, căci nimeni n-ar fi fost în stare vreodată să se îngrijească de un om așa cum se îngrijea Francin de mine... [...]

Acum mă avea în pat cu glezna într-un ambalaj de ghips strălucitor, pentru multă vreme imobilă și dacă, totuși, mobilă, cel mult în cărje, iar mai târziu sprijinită în baston – acum când Josephine Baker dansează charleston...

Se pare că povestea cu glezna mea picase la țanc, căci, atunci când zburdam, Francin nu fusese capabil să încropească nici un slogan, scrisese atâtea file cu penița Redis numărul trei, dar toată reclama lui pentru sporirea consumului de bere sfârșise în flăcările mașinii de gătit. Acum însă, când piciorul meu înfășurat în alb se odihnea în perne, Francin bătea în lung și-n lat bucătăria și odaia, bea cafea caldă cu lapte, mușca din pâinea neunsă și pe neașteptate se oprea în loc cu cana în mână de parcă ar fi fost cuprins de visare, ba, în anumite momente, era atins parcă de o revelație divină

și atunci i se încrucișau ochii și lăsa din mână cana și pâinea și, așezându-se la masă scria, caligrafic, cu penița Redis numărul trei, numele cârciumii și inscripția respectivă și după ce termina de scris lua o pioneză și prindea fila cu pricina în perete, în așa fel încât s-o vad, și să și înțeleg că dacă așa fi să-nătoasă și m-aș purta ca și cum așa fi bolnavă, el ar fi numit foarte curând directorul fabricii de bere, societate cu răspundere limitată – atât de mare era elanul lui de muncă și de viață, pricinuit de mișcarea mea țeapănă...

Într-o săptămână Francin băuse, pentru inspirația lui, cu siguranță, o jumătate de hectolitru de cafea cu lapte și pe tot peretele din fața mea agățase sloganuri scrise, caligrafic, cu penița Redis numărul trei.

Mai multă bere, mai puțină suferință și durere.

Sănătatea șubrezită, cu bere trebuie întărită. Berea bună și spumoasă face viața mai vioasă.

Cine bere nu bea, supărat era, după ce-a băut, bucuria pe față i s-a așternut.

Fără bere așa muri de viu.

Mai multă bere, mai multă putere.

Sănătate și putere, găsiți numai în bere.

Cine vesel vrea să fie, doar de bere să se ție.

Pragul cârciumii-a trecut și pe loc a renăscut.

Bere bună a băut și pe loc s-a refăcut.

Cel ce-n cârciumă nu calcă, nu mănâncă și nu bea, sănătatea și-o încalcă.

Pretutindeni – acasă sau la drum – berea e un sfetnic bun.

Bere bună ai consumat, sănătatea ți-ai asigurat.

ZERUYA SHALEV: IUBIREA ARE MULTE CHIPURI

Interviu de Eli Bădică

În prima zi de târg, am invitat-o pe Zeruya Shalev, binecunoscuta scriitoare israeliană, la standul Bookshake. Am vorbit despre cea mai recentă carte de-ale sale tradusă în limba română, la Editura Polirom, *Durere*, dar și despre experiențele ei personale în legătură cu scrisul, familia și multe altele.

Iris, protagonista romanului Durere, îndură foarte mult atât fizic, cât și psihic. Este chinător să citești și să-ți imaginezi suferința ei. Era absolut nevoie pentru poveste ca ea să fie atât de traumatizată, din copilărie până la maturitate?

Iris este o victimă. Cred că, dintre toți protagoniștii mei, ea este cea mai israeliană pentru că este o victimă directă a experienței și realității israeliene. A afectat-o enorm faptul că tatăl ei a murit în război când ea avea doar patru ani, de aceea a și suferit atât de mult când a părăsit-o iubirea adolescenței ei, Eitan. Apoi, a fost victima unui atac terorist. Viața ei e plină de durere. Dar durerea a făcut-o mai puternică, a transformat-o într-o uimitoare femeie de succes și a provocat întâlnirea ei cu Eitan, pe care ea nu ar fi simțit-o la fel de intens dacă nu ar fi suferit. E traumatizată, da, dar e și plină de dragoste, bucurie și chiar fantezie.

Iris crede, la un moment dat, că succesul în carieră a ținut-o departe de copiii ei. E măcinată de vină. Ideea preconcepțată este că o femeie nu poate avea succes pe plan profesional și să fie și o mamă bună. Dumneavoastră ce opinie aveți în această privință? Cât de dificil vă este să vă armonizați cele două roluri, de scriitoare și de mamă?

Cred că este posibil să le faci pe amândouă. Asta încerc, cel puțin. Sigur că, atunci când ai copii, ai mai puțin timp pentru carieră. Copiii pot adânci, cu toate acestea, experța emoțională, iar ea este foarte relevantă pen-

tru un scriitor.

Rolul de mamă mi se pare foarte important, chiar dacă mă afectează – scriu mai încet, am întotdeauna pauze mari între cărți, public una cam o dată la cinci ani, dar nu regret. Am ales să fiu o mamă devotată. Când sunt acasă, mereu mă opresc, chiar și în mijlocul propoziției, atunci când un copil vine de la școală și îi e foame sau trebuie ajutat la teme. Nu pot scrie când copiii mei sunt acasă pentru că simt nevoia să petrec timp cu ei. Nu este ușor să fiu mamă, dar, în domeniul în care activez, cred că este posibil. E mai dificil în alte domenii. Dar cred, în continuare, că le poți face pe amândouă.

Chiar așa, cum arată o zi obișnuită din viața binecunoscutei scriitoare Zeruya Shalev?

Când nu călătoresc, mă trezesc, îl pregătesc pe băiatul meu cel mai mic, în vârstă de 9 ani, pentru școală, iar când pleacă, aprind computerul și încerc să încep să scriu – uneori, nu reușesc să fac asta dacă mă așteaptă în inbox e-mailuri foarte urgente. Scriu câteva ore. De obicei, până vine fiul meu de la școală, depind foarte mult de sistemul educațional; câteodată, directoarea școlii mă sună și mă roagă să merg să-l iau pe băiat acasă că face boacăne, așa că trebuie să mă opresc din scris și să plec. Sunt multe lucruri care te distrag, nu neapărat din exterior, ci și din interior. Încerc, pe cât posibil, să mă izolez, cel puțin pentru cinci-șapte ore pe zi. Era mult mai ușor să fac asta când nu existau iPhone-urile și tot soiul de gadget-uri. Când vine fiul meu de la școală, s-a terminat cu scrisul. Petrecem timp împreună, facem teme, iar dacă vremea e frumoasă, ieșim în parcuri, mergem la prieteni. Când se uită la televizor, pot răspunde la e-mailuri. Nu-mi mai ating computerul până dimineața următoare. Nu pot să mă reapuc de scris. Când fiul meu merge la culcare, citesc, vorbesc cu soțul meu sau copiii mei mai mari – fica mea este studentă în Tel Aviv, iar celălalt fiu este în armată, vorbesc zilnic cu ei la telefon –, iar ziua se termină.

În alte zile, simt că am o viață foarte aglomerată, tot felul de întâlniri cu jurnaliști, alți autori, prieteni etc.

Cum este să fii o profesionistă a scrisului? Sunt fericită că încă am plăcerea de a scrie. Simt că fiecare roman pe care-l scriu este primul, am aceleași nesiguranțe și angoase. Câteodată, e obositor, dar este o binecuvântare pentru mine, face ca experiența să fie foarte proaspătă.

În *Durere*, trecutul are un rol crucial. Ce credeți că ar trebui să conteze mai mult în viațile noastre, trecutul, prezentul sau viitorul?

În ultimul timp, citesc despre budism și sunt din ce în ce mai convinsă că singurul mod de a trăi e în prezent. Asta în ciuda frii mele, sunt înclinată să privesc spre trecut și să-mi fie teamă de viitor, dar în felul ăsta ai un picior în trecut, unul în viitor, iar prezentul nu există și nu ești niciodată fericit. Încerc să învăț să trăiesc în prezent și să nu mă mai îngrijorez atât de tare în legătură cu viitorul. Este o atitudine mai sănătoasă. Când vin în România data viitoare, îți voi povesti cum a mers și dacă a funcționat. Și, cine știe?, poate viitoarea mea carte va fi senină și voi avea numai personaje fericite.

Nu îmi sună a carte semnată de Zeruya Shalev.

Ai dreptate. Chiar deloc! De fapt, cred că literatura are nevoie de trecut.

Aveți romane în care vă concentrați pe relațiile dintre cupluri și cărți în care le scoateți în evidență pe cele dintre părinți și copii. În Durere, aceste planuri se întrepătrund și se ciocnesc. Este dragostea o sabie cu două tăișuri?

Iubirea are multe chipuri. Chiar și în cartea aceasta, dragostea vine cu mai multe roluri și mai multe fețe. Cred că, în final, Iris realizează că trebuie să aleagă între dragostea romantică, dar demonică, totală, solicitantă, și cea matură, care îți permite să ai o viață individuală – o iubire poate mai puțin atractivă și pasională, dar, cred eu, mai puțin distructivă. Încerc să ilustrez câteva opțiuni în carte. Și, da, chipurile iubirii este unul dintre subiectele principale ale romanului.

Ce vă ajută să scrieți?

Timpul mă ajută să scriu. Nu sunt deloc răsfățată, nu am nevoie decât să fiu lăsată în pace, să nu vorbească nimeni cu mine când scriu, să nu mă roage nimeni nimic.

Viața de familie este foarte solicitantă, iar mie mi-e greu să spun nu, îmi place să mulțumesc pe toată lumea. Am nevoie să închid ușa și să renunț la a deține controlul în toate. Am nevoie de foarte puțin pentru a scrie.

PREJUDECĂȚILE DE CARE SE LOVEȘTE LITERATURA ROMÂNĂ

Anchetă de Cristina Foarfă

Care sunt prejudecățile legate de literatura română? Cum este ea percepută, cât este de cunoscută și de ce nu are atât de mulți cititori pe cât ar merita? Care sunt credințele “bătute în cuie” legate de cărțile românești? I-am întrebat pe câțiva scriitori și critici care cred că este principala prejudecată de care se lovește literatura română.

Alex Tocilescu

Lumea, când aude „literatură română”, își imaginează fie un mormânt din cimitirul Bellu pe care scrie „aici odihnește marele autor Nuștiucum” și pe care e un buchet de trandafiri ofliți, fie niște bărbați prăfuiți, în sacouri maro, care scriu veșnic aceeași carte, fie pe Hortensia Papandats-Bengescu, pentru că are un nume haios. Unu’ nu s-ar gândi la Silviu Gherman, la Lavinia Braniște sau la mine. Deși literatura română trăiește, e sănătoasă, și nici măcar nu-i așa babă cum li se pare unora.

Radu Vancu

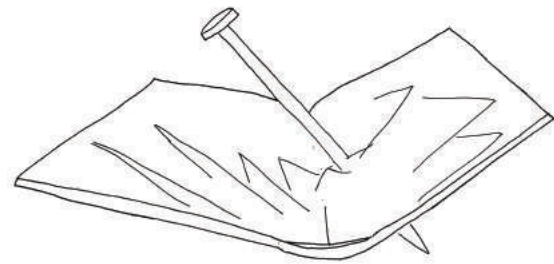
Tindem mai toți să credem despre literatura română că este neexportabilă, parohială, exotică într-un sens care o face neinteresantă pentru cititorul străin. Or, ceea ce s-a văzut în ultimul deceniu e că, dimpotrivă, ea e vie și atractivă, inclusiv pentru acest cititor străin. Că ea, adică, există - în cel mai tare sens, acela ontologic, al termenului.

Răzvan Țupa

Fără să mă gândesc (doar despre prejudecată vorbim) cred că toate ni se trag din impresia că literatura română are doar relevanță istorică. Sigur că mai sunt și altele: obsesia geniului rămasă ca o bicicletă cu o roată din romantisme mai vechi, inspirația și gratuitatea... sacrificiul pe diferite altare. Pe lângă faptul că asta ne umple de zel pentru scriitori morți, lucru altfel explicabil pentru că o persoană decedată are alte probleme decât să răspundă deformărilor de serviciu, partea bună e că avem ocazia să vedem cum fiecare comentator vorbește exclusiv despre el însuși. Și asta ne aduce în mod surprinzător la momentul vorbirii. Sau al scrierii... chiar dacă ar cam vremea să ne obișnuim să fim contemporani cu momentul lecturii. Dar asta s-ar putea să fie cam poetic. Și de aceea cu atât mai greu... și mai bine. Și asta mă interesează pe mine.

Mircea Vasilescu

Că e mare și importantă și greu de tradus și străinii n-o înțeleg. Sau, dimpotrivă, că e mică și marginală și greu de tradus și stră-

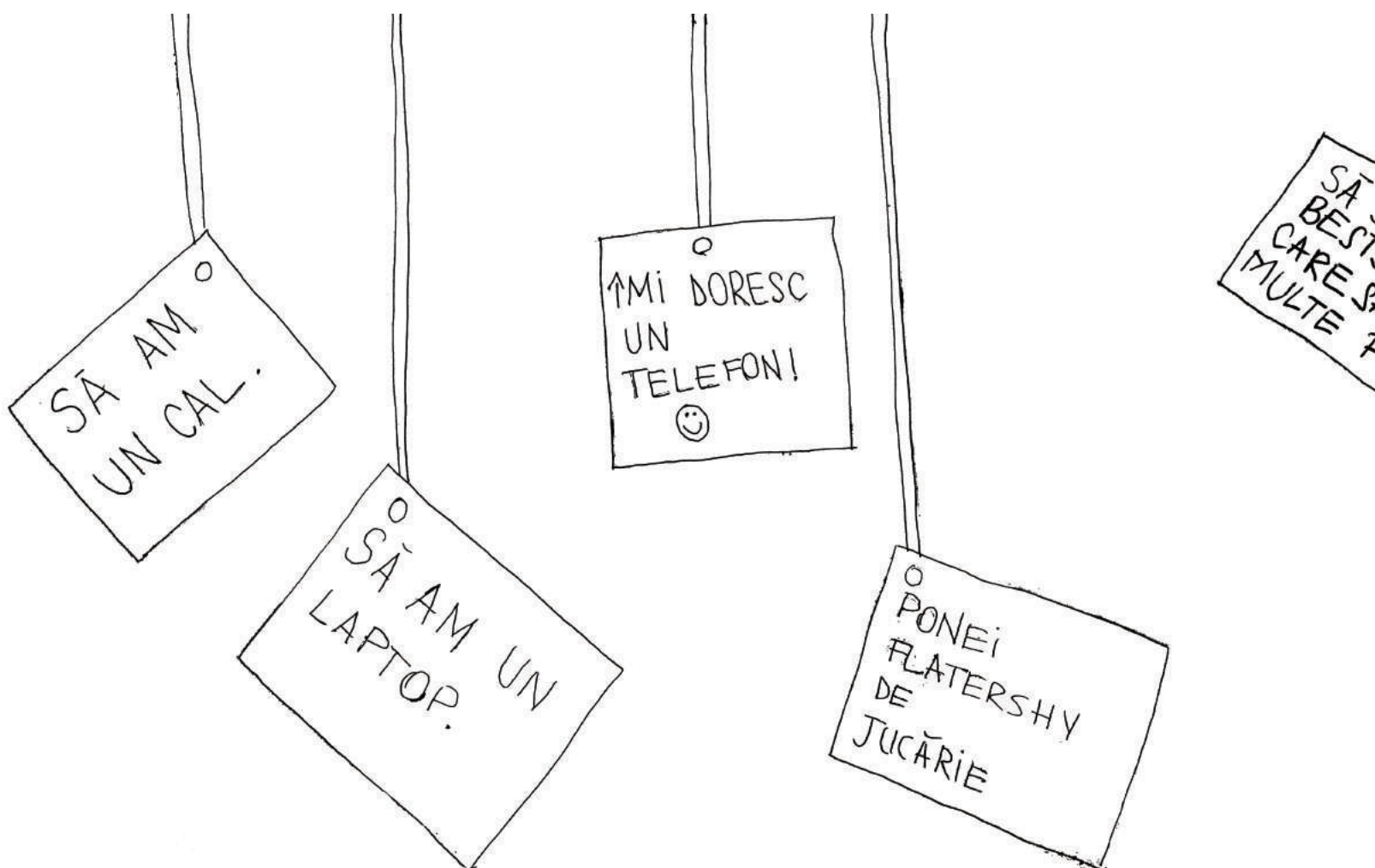

inii n-o înțeleg. Eu zic că e normală. Nici prea-prea, nici foarte-foarte. Dar, în zilele noastre, nu ne străduim noi s-o înțelegem așa cum trebuie. Mai ales că orele de literatură din școală ne cam taie chef, dar tot românul rămâne din școală cu ideea că “asta e literatura română”. Or, tocmai: nu e aia.

Călin-Andrei Mihăilescu

Prejudecata centrală este etimologică: literatura există pentru a fi judecată într-o structură închisă (tipică judecății legale), care cuprinde judecata estetică deschisă ca pe un instrument secundar. Criticul face figură de preot - și de model cititorului neprofesionist - care prinde artefactele într-un cadru teologic unde cititorul se erijează în judecător activ. Astfel, literatura devine exces teologic al judecății, iar traducerea chipului garantează, tribal, netrădarea asemănării.

DORINȚE DIN FABRICA DE VISE DE LA STANDUL ISRAELULUI

DE LA TÎRG ADUNATE ȘI ÎN TÎRG , REVĂRSATE

Florin Iaru

Prima zi are întotdeauna ceva straniu, ceva constructiv-distructiv. De parcă ar fi începutul sfârșitului lumii, în notă optimistă. Sau un sfârșit al lumii cunoscute, în notă excentrică.

Editor: Tot ce fac, fac singur. Statul, AFCN, ICR, Primărie, instituții specializate – moft. Dacă vreau, mâine, să public ceva, să fac un festival, să lansez, să promovez, mi se spune: „De ce nu ai venit în aprilie?” „Păi, în aprilie nu aveam nici textele, nici oamenii!” „A, reveniți anul următor!” Și știi ce? Apelez întotdeauna la particulari, oameni care câștigă bine, care nu au grija zilei de mâine. Da, dar, știi, nici nu citesc nimic. Însă îmi spun: „Știi ce? Ia banii ăștia și fă ce vrei!” Ce să vreau? Vreau literatură română. Vreau autori. Vreau să fie citați. Cei care au bani nu citesc, iar cei care citesc n-au bani. Mă uit în jur și mă apucă amokul. 4 debuturi? WTF? Am să mor cu ei de gît.

Editor: Dragă, e bine. Anul ăsta am reușit să dublăm producția. Uite, ți-o recomand pe doamna... care are lansare vineri, la ora trei. Uite-l și pe managerul nostru. Un tip fain. A fost profesor universitar, acum e manager.

Educatore: Copii, cine nu e cuminte nu intră la Bookfest!

Editor: „Cum stăm?” Casieră (fată bună la toate): „Una din șase.” Editor: „Ce una, ce șase?” Fata bună la toate: „O revistă din șase vândute.”

Editor: „2500 de lei opt metri? Și vrei să fac profit?” „De ce nu vinzi cu 10% peste rabatul comercial?” „Păi, nu vînd mai mult de 300 de cărți.” „Ori cinci lei?” „Da, la asta nu m-am gîndit.”

Scriitor: În 1988, o editură din Cehia mi-a tradus și publicat cartea. Editura noastră nu a prins de veste, că aș fi primit 12%, coroane exprimate în lei, la cursul zilei. Adică zero. M-am dus la D. R. Popescu și am cerut un pașaport. Pentru Cehia, nu e uita

așa la mine! M-am urcat cu nevasta în tren și am coborât acolo. Domne, mă înțelegeți? Am coborât în Occident. Era unt. Era bere. Era lumină. Beculețele străluceau în tot orașul, de Crăciun. Ne-am făcut cruce (cu limba) și am început să cumpărăm. Ce? Orice. Editura cehă mi-a dat 30.000 de coroane. Alături de noi era o casă pe care scria 36. Am aflat că e un magazin, nu chiar o casă. Am intrat, de curiozitate. „Ce 36?” am întrebat. „36 de brânzeturi, în fiecare zi, minimum.” „Puneți-ne așa: câte două din fiecare sortiment mic și câte jumătate de kilogram din orice roată.” „Aoleu!” „Da, dar nu s-a terminat. Am găsit curcan. Curcan întreg. Și m-am gîndit la fetele mele, pe care le lăsasem în București, în frig, cu un frigider sfrijit. 12 kile de curcan.”

Lansare: Robert Numaiștiucum, *Cercetașii*. „Cei care au citit această carte au devenit exploratori sau cosmonauți.” Copiii își îndeamnă părinții să ia două-trei exemplare. Ce de cosmonauți! Ce de exploratori!

Scriitoare către scriitor, în trecere către lansare: Vasile! Te-am citit! Mișto! Și tu știi că nu laud pe nimeni!

Bookshake: „Pot să iau o bere?” „Da.” „Dar pentru prieteni?” „Nu.”

Pavilionul Israelului (invitat oficial): Să înfigem sticla în televizor, e un film... (pauză) Nu se vede. (pauză) Să restartăm televizorul. (pauză) Nu merge. (pauză) Ce fișier e? (pauză) PPSX. (pauză) Aha, dar televizorul nu știe Power Point, că nu e calculator. (pauză) A!

Scriitoare: Cum, domne, numai Cărtărescu, Liiceanu, Patapievicici și Pleșu? Da? De ce?

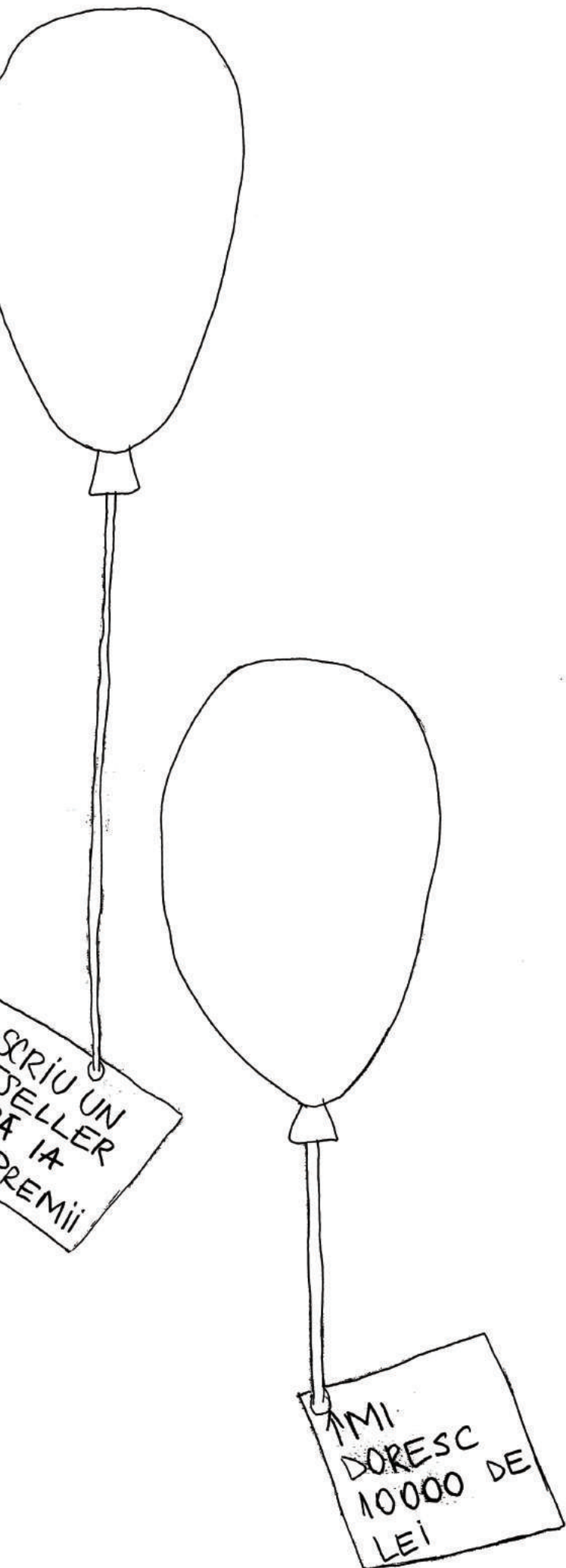
La deschiderea oficială, doi tineri: „Cine-ăștia care taie panglica?” „O birocrată și un birocrat.”

Adolescentă, 14-15 ani, încântată: Oh my God, there are so many books!

Un copil la editură: Au venit pisicile războinice?

Un domn: ăștia stau prost cu serviciile la târg!

La local: „Aveți Staropramen?” „Ce să avem?”

#SOCIALMEDIA & #LITERATURĂ @POFTA CITITORULUI

Andreea Banciu

Două lucruri mă pasionează până la obsesie: literatura și social media. Literatura a fost supapa mea încă din copilărie, pentru că eram un copil agitat, plin de idei și de planuri, care se plictisea extrem de repede, fără stimulii potriviți. Cu Internetul, lucrurile stau un pic diferit. Îmi vine în minte gluma care circula pe Facebook, acum ceva vreme: social media sunt ca Egiptul Antic – toată lumea scrie pe perete și se închină la pisici. Ei bine, adaug eu, toată lumea devine brusc scriitor, filosof sau poet, pe Internet – cu sau fără citarea sursei. Acesta e unul dintre motivele pentru care mă fascinează evoluția cuvântului pe Facebook, Twitter, Google+ (știi, știi, mai există?) Reddit, Pinterest și pot să înșir până la loc comanda...

Nu putem spune că nu se mai citește și sigur nu putem spune că nu se mai vorbește/scrie despre literatură (în ciuda pisicilor de pe pereți și a bebelușilor de pe youtube). Gândiți-vă la faptul că literatura are propriul mediu de comunicare, o platformă deșteaptă și bine pusă la punct, pe care își etalează cititorii faptele de vitejie: Goodreads, locul în care e acceptabil din punct de

Bookaholic.ro este revista online literară unde „dependența de cărți se tratează cu cărți”. Găsiți aici recomandări de lectură, interviuri cu autori români și străini, idei de lifestyle livresc, povești cu scriitori și multe alte lucruri care țin de pasiunea pentru citit.

vedere social să te lauzi cu miile de pagini citite.

Apropo de Internet și literatură, prin 2013, niște băieți deștepți au apelat la așa-zisa metodă Hemingway (documentările mele îmi indică faptul că ar fi o legendă urbană) și au croit pagina de Facebook (plus site) *Povești în șase cuvinte*. Drept e că de la *For sale, Baby shoes, Never worn*, s-a ajuns la formule mai mult poetice, mai puțin narrative, dar pagina are aproape 30 de mii de like-uri, se publică texte în continuare, iar statisticile afișate pe pagină indică faptul că cititorilor le plac experimentele literare online. #literatureiseverywhere, nu?

Acum, dacă *Povești în șase cuvinte* a avut atât de mult succes, dacă reinterpretările de titluri literare marca Julien Britnic (sunt un fan avid, mi-am torturat prietenii cu share-uri obsesive) au devenit virale, dacă oamenii nu au timp să citească o cronică de la cap la coadă și se recomandă să afle de la început în cât timp se citește articolul acesta, propun să înlocuim recomandarea de carte în format tradițional, cu tweet-uri de 140 de caractere. Închipuiți-vă cum ar arăta o recomandare de 140 de semne pentru o carte:

- Publicitar cu un morbid simț al antreprenoriatului transformă moartea în oportunitate de afaceri. Umor negru, ironie cât cuprinde. #mustread (140 de semne)
- *Cum să faci primul milion*, Bogdan

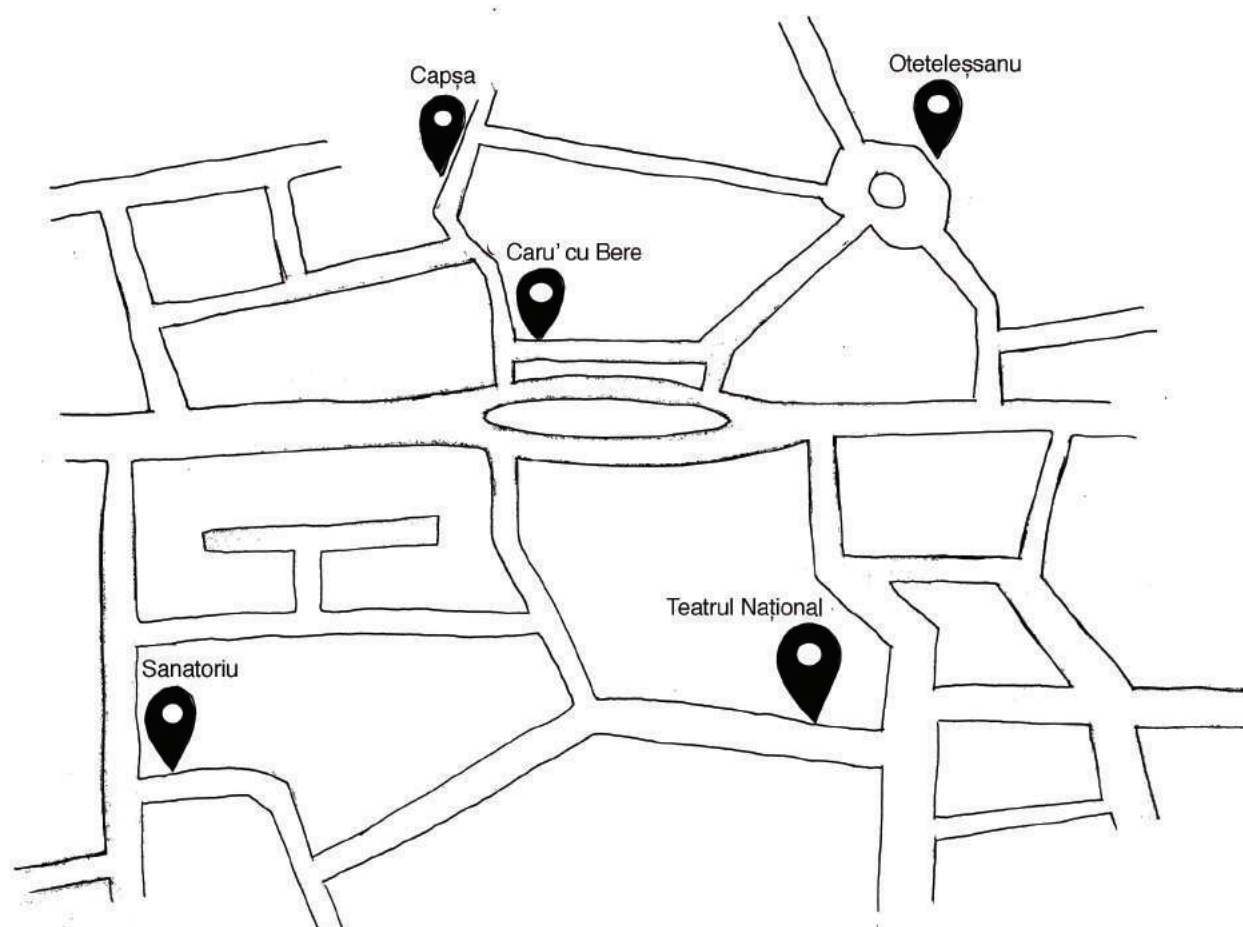
Costin, *Cartea Românească*, 2013 – Dentistul berlinez al Regelui Carol I se adaptează la viața pe Lipsyani. Spoiler alert: motanul moare la final. Glumesc, bineînțeles! (133 de semne)

- *Zilele Regelui*, Filip Florian, Polirom, 2008 – Un soi de *Ciocoii Vechi și Noi*, în perioada postdecembristă. Extrem de actual. Moguli fără coloană vertebrală încă mai sunt printre noi. (136 de semne)

- *Istoria Regelui Gogoșar*, Radu Aldulescu, *Cartea Românească*, 2015 – Mentalități comuniste față în față cu schimbările postdecembriste. „Baba” comunistă versus restul lumii. Râsu’-plânsu’. #tranziție (130 de semne)

- *Sunt o babă comunistă*, Dan Lungu, Polirom, 2007 – Mai departe, vă puteți închipui.

Să dau, totuși, Cezarului ce-i al Cezarului: dacă, pe de o parte, social media sunt responsabile pentru răbdarea redusă a cititorilor și pentru faptul că atenția le poate fi distrasă cu mare ușurință, pe de altă parte, aceleași social media sunt cele care apropie cititorii de scriitori, ajută scriitorii să obțină o mai bună vizibilitate. Cu alte cuvinte, dacă reclama e sufletul comerțului, scriitorii au cele mai rapide, creative, colorate și, între noi fie vorba, volatile canale de comunicare. Inspirație să fie, pentru că literatură și public nu lipsesc!

Ion Barbu feeling psychedelic with **Riga Crypto** at **Capșa**

Tudor Arghezi looking for the meaning of life instead of looking for **Zdreanță**, who got lost, at **Oteteleşanu**

Ion Luca Caragiale drinking beer and having fun of others, at **Caru' cu Bere**

Mihai Eminescu feeling depressed, looking at stars and dreaming of **Veronica Micle**, at **Sanatoriu**

Mihail Sebastian desperately looking for **Leny Caler** and hoping **Camil Petrescu** is not here, at **Teatrul Național**

VÂNĂTOAREA DE CĂRȚI IEFTINE

Cristina Foarfă

Să fim sinceri. La târg venim din motive practice, în primul rând. Multe cărți la un loc, la prețuri mici, cu reduceri atât de mari încât să se ducă bugetul pe o lună doar pe cărți și apoi să ne hrănim până la salariu cu literatură și covrigi. E bine! Mai jos, câteva recomandări de chilipiruri numai bune de luat acasă.

De luat cu sacul pentru cei mari

La standul **Curtea Veche** ne-a luat cu fiori. Cu 8-10 lei găsiți câteva cărți excelente, printre care *Târfe asasine*, de Roberto Bolano (nu vă lăsați înșelați de titlul aparent de la ora 5, Bolano e un scriitor senzațional, original până în măduva rândurilor, atât pe proză scurtă, cât și pe roman), câțiva ruși contemporani care ne fac să ne dăm seama că, deși Dostoievski a murit, literatura rusă

o duce foarte bine. Tatiana Tolstaia, Pelevin (are un umor!), Mihail Șişkin sau Andrei Kurkov sunt doar câțiva. Serios, nu îi ratați.

Paralela 45 are volume la 5 lei, printre care *Sângele celorlalți*, de Simone de Beauvoir, pe care e musai să o citiți, optzeciștii, dacă nu v-ați umplut deja biblioteca de la târgurile anterioare – noi am făcut-o și vă recomandăm să vedeți cum scrie o generație care a schimbat mersul literaturii, atât prin scriitorii ei cunoscuți, cât și prin cei mai puțin celebri.

La **Outlet-ul de la Editura All** sunt câteva rafturi de cărți la 3 și 5 lei, printre care, *Cochilia și melcul* de Bujor Nedelcovici (colecție de articole publicate de autor între '96 și 2000) la 3 lei și *Moscoviada* (roman ce descrie o zi din viața lui Otto Vilhemovici von F., un tânăr poet ucrainean care învață la institutul Literar din Moscova, în 1991) de Iuri Andruhovici, la 5 lei.

La **Polirom** sunt cărți de la 7 lei, inclusiv *Povestiri cu Pat Hobby* (începuturile cinematografului american văzute prin ochii unui scenarist ratat) de F. Scott Fitzgerald, *Dulgheri, înălțați grinda acoperișului* și *Seymour: o prezentare*, de Salinger.

La **Editura Art** găsiți o mare parte din colecția Nobel, inclusiv cărți ale autorilor Luigi Pirandello, Saul Bellow și Kenzaburō

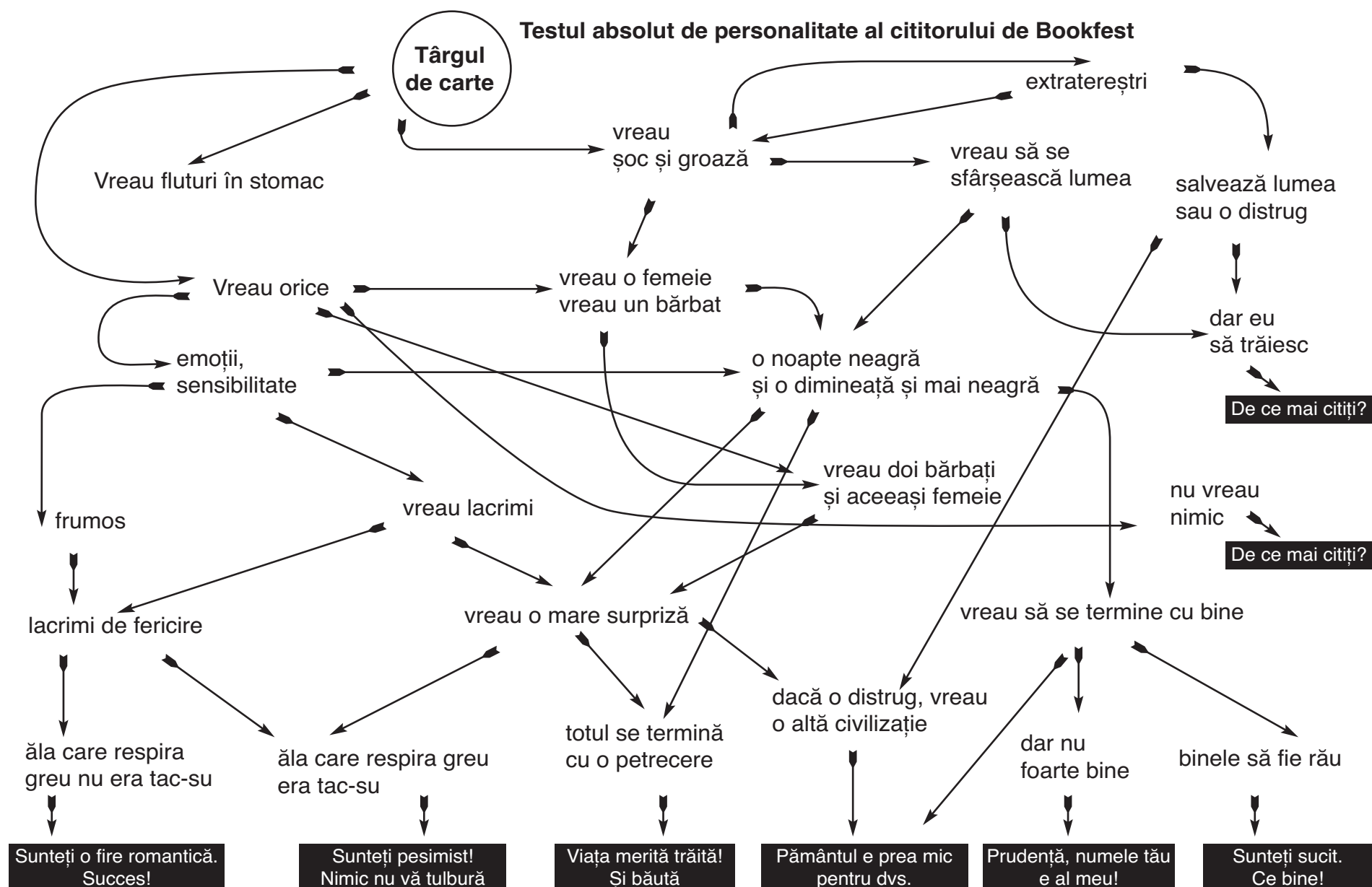
Ōe, la doar 8 lei.

La editura **Trei** sunt multe cărți la 10 lei, printre care *Shitter's Club* de Frédéric Beigbeder, un roman despre publicitarul Marc Marronnier, un parizian bogat și superficial care își cheltuiește banii și energia prin cluburi. Tot la editura Trei, dacă vreți să vă sondați abisurile psihologice, aveți ocazia tot la 10 lei – cărți de psihoterapie, despre isterie, psihanaliză sau vise. Niciodată nu strică, ba din contră.

La **Nemira**, iubitorii cărților de război se pot bucura de multe cărți de Sven Hassel la 10 lei, dar și de alte genuri și titluri, cum ar fi celebrul *Indignați-vă*, de Stephane Hessel, cartea care a inspirat numeroase mișcări de protest și care este privită ca un manual al rezistenței față de sistem.

Prețuri mici pentru cei mici

La **Editura Gama** găsiți *Albă ca Zăpada*, *Ursul păcălit de vulpe*, *Scufița Roșie*, *Hainele cele noi ale împăratului* și multe alte cărți de povești clasice pentru copii, la doar 1 leu. La standul de la **editura Corint**, căutați cutiile cu cărți la 5 lei. Puteți găsi acolo cărți ca *Căpitan la 15 ani* (*must read* pentru toți puștani), de Jules Verne.

DE VĂZUT ÎN TÂRG

RECOMANDĂRI EVENIMENTE DE ASTĂZI

Astrele se aliniază astăzi la feminin și, deși oferta de evenimente nu este încă foarte bogată, ne permit să cunoștem două autoare minunate. Este vorba de celebra Zeruya Shalev, una dintre cele mai cunoscute scriitoare din Israel, ale cărei cărți vorbesc despre durerile și dilemele lumii noastre, și de Nora Iuga, fascinantă atât prin scrisul ei, cât și prin felul extraordinar și natural de a fi și de a vorbi. Aceste două evenimente și altele, în selecția noastră pentru azi.

16:00 Editura Paralela 45 (stand propriu, pav. C2) – Lansarea volumului Opera poetică – Liviu Ioan Stoiciu (Colecția „Opera poetică”). Invitați: Răzvan Voncu, Ioan Es. Pop, Liviu Ioan Stoiciu, Călin Vlasie și Sorin Delaskela. Moderator: Călin Vlasie.

16:00 Institutul Cultural Român (stand propriu, pav. C2) – Lansare de carte: 111 scrisori din Paris, de Lucian Raicu. Participă: Dinu Flămând, Petre Răileanu.

17:00 Editura Paralela 45 (stand propriu, pav. C2) – Lansare de carte: Nora Iuga 85 – Seria Aniversară. Invitați: Nora Iuga, Adina Dinițoiu, Angela Baciuc, Ioan Es. Pop și Sorin Delaskela. Moderator: Viorel Zaicu.

17:00 Editura Rao (stand propriu, pav. C1) – Lansare de carte: Călătoria spre obârșie. Biografia lui GGM, de Dasso Saldivar. Invitați: Mariana Sipoș, Radu Paraschivescu. Moderator: Tudora Șandru Mehedinți.

17:30 Editura Humanitas (stand propriu, pav. C2) – Lansare de carte: Țara pe care o iubesc. Memorii din exil, de Maria regina României. Participă: Dan C. Mihăilescu, Georgeta Filitti, Maria Berza

18:00 Israel - țară invitată (scena Agora, pav. C5) – Întâlnire cu scriitoarea Zeruya Shalev și un dialog pornind de la cea mai recentă traducere, romanul Durere, apărut la Editura Polirom (traducere de Gheorghe Miletineanu). Participă, alături de autoare: Simona Sora, Mihaela Dedeoglu și Bogdan-Alexandru Stănescu. Amfitrion: Marius Constantinescu.

18:00 Editura Meteor Press (stand propriu, pav. C2) – Lansare de carte: Floarea Deșertului. Invitați: Maia Morgenstern, Mihaela Miroiu, Daniela Palade Teodorescu. Moderator: Bedros Horosangian.

18:00 Concert (scena Arena, pav. C1) – Concert de muzică fado cu Ricardo Caria.

18:30 Editura Vremea (Cafeneaua Literară Bastion, pav. C1, Balcon) – Lansare de carte: Bucureșteni risipiți. Am plecat care când și cum am putut, de Dan Cassasovici. Invitat: Dan Cassasovici. Moderator: Silvia Colfescu.

BOOKSHAKE

REDACTORI COORDONATORI:

ELI BĂDICĂ
CRISTINA FOARFĂ
FLORIN IARU
JIRINA VYORÁLKOVÁ

ILUSTRĂȚII:

ANA PREDUȘ

DESIGN:

IULIA ȚURCANU

WWW.CZECH-IT.RO

WWW.BOOKAHOLIC.RO

